DE DOMIBVS COELI

¶ Domus cœli prima dominusq; eiusdem, egrum, interrogatorem siue consultorē perpetuò referunt, Septima vna cum domino Morbū, Decima vna cum domino Medicum, qualis scz & qua fortuna morbo sit occursurus. Quarta & dominus eius Medicamen, quem scz vsum affecto sit allaturum, significat. Sexta octaua & duodecima, loca morborum referunt. Quocirca quandocunq; planeta melior aliquem ex quatuor angulis incoluerit, siue dominus anguli cuiusuis ex illis fortunatior, liber, potens, nec impeditus extiterit, tum anguli istius fœlicius iuditium consequitur, sin minus, contra fiet.

Vnde Crisis auspicanda sit.

¶ Tempus nunc ad Crises vocat. Nunc enim & quales sint & quo pacto futuræ præsciantur, dies insuper Indicatiui & Vacui & Intercidētes quomodo noscantur docebimus. Studiosissimè ergo expiscaberis à laborante principiò quonam temporis momento, peius habere senserit, id quod vlterius morbi principium vocabitur, aliâs inuasionis hora dicta, tempusq; est, quo eger se laborare percipit, vtpote, solitis operationibus impediri sentientibus, quod quidem in morbis acutis, & his qui subito inuadunt animaduersu facile est. Atqui cum soleat 7 14 vicesimoq; primo diebus, subinde pugna quædam inter morbum & virtutem nostram oriri, dies eos vocarunt Astrologi Criticos. Alios autem Criticis intersertos, in quibus pariter, sed remissior pugna contingere visa est, Indicatiuos dixerunt. Adhuc etiam alios ab illis Iudiciariis & Indicatiuis, in quibus inbecille admodum naturæ & morbo certamen impendĕret, aduertentes, Intercidentes nominarunt. Motum enim lunarem hac in re sicut in omnibus, (vt cuius occasione humores & omnia hæc infima vehementissimè affici scirent) scrutantes intimius, 16 angulos in Zodiaco lunares, in quibus Luna consistens naturæ suppetias contra morbum debellandum ferret, deprehenderunt. Nihil vero est, quod te moueat hoc in loco, quod Arabes non imitemur, qui particionem hanc angulorum in æquatore, non autem in Zodiaco, & id cum Ptolemæo, vt ipsi putant, statuunt, cum re vera Ptolomæus id nunq̄ somniarit, nedum senserit. Hic mihi si fidem non habes, Pontanum aliosq; relege. Angulorum autem singuli $22\frac{1}{2}$ gradus habent, velŭti sequens figura distinctè apĕrit, in qua primo index quidam cum signo X occurrit, qui gradui Lunæ in affectus principio adducitur, vnde linea quædam albicans per centrum instrumenti, in quo cum alia rectos angulos efficit ducta limborsum procedit. Binæ illæ lineæ instrumētum in 4 partes secant, locaq; Crisium in Zodiaco monstrant. Crises illæ ob discrimen aliarum atre pinguntur, in quolibet medio duarum Criticarum alia est Indicatiua nomine. Deinde inter Criticam & Indicatiuam semper interponi solet alia, Intercidens dicta. Ita quælibet ex his quarta 4 in angulos partitur, quos si connectas 16 cernes, quemlibet eorum interuallo $22\frac{1}{2}$ graduum ab alio separatum, quod interuallum, Vacuū dicitur, dum à Luna peragratur.

Institutio instrumenti pro Crisi indaganda.

¶ In diebus ergo iam dictis qui futuros nosse desiderat, indicem X loco Lunæ, quo ad fieri exacte datur adiungat, loco inquam quem Luna morbi inchoati tempore coluit, sic enim facto reliquos omnes tam Criticos quàm Indicatiuos & Intercidentes (filo lineis singulatim admoto) ob oculos in Zodiaco per gradus & minuta signatos cernet. Natura enim hac in parte curiosior est, neq; morbum prius aggreditur quam auxilii tempus presto sit, id quod potissimum quadraturæ & oppositiones afferre solent, Quarti enim & oppositi aspectus ideo Crisim efficere verè solent, quod his temporibus non amplius humori à principio peccanti Luna adsit, sed aduersaria huic inueniatur, naturamq; potius stimulet, oppugnatrix morbi verius.

Qua ratione Crisis contingit,

Illos autem Lunæ aspectus non solum obseruabis quadram scz & oppositionem, sed etiā alios qui Indicatiuos & Intercidentes causant, semper tales intelligendo à morbi incipientis gradu factos, quoniam & tunc Luna quid futurum de Crisi, id est, an salŭbris nec ne, euentura sit, ostendit, id quod perfectius iudicabitur tum demum, si figuram cœli secundum illud tēpus extructam perspexeris. Si tempus post hac Criticum, Indicatiuum vel Intercidens scire velis, vide quo die Luna gradus illos ingressura sit, qui à lineis dierum illorum ostenduntur. Sic, meridiem eiusdem diei inspice, quo in loco Lunam habeat, que res per organum Lunæ vel per Ephemerides æque sciri potest, loco Lunæ ad meridiem accepto, aduerte num gradus Criticos vel Indicatiuos &c̄. cum superet nec ne, si enim excedit, tum hora Crisis vel Indicationis post meridiem eueniet, qua propter in quot gradibus fiat excessus notandum est, pro quolibet gradu horam 1 $\vec{M}$ 52 vel si mauis simplicius, horas 2, & pro dimidio gradu horam vnam vel 4 $\vec{M}$ minus, si ad vnguem vis, computando, sic enim proximè aut perfectè horam inueneris, qua natura cum morbo certamen sit initura. Si vero locus instrumenti meridie requisito minor inueniatur, similiter graduum numerum in horas ante meridiem partire, vno gradui duas vel 1 cum 52 $\vec{M}$ tribuens, & prope verum horam Crisis vel Indicationis &c̄. habiturus es, & hoc secundum Lunæ motum medium.

Quomodo Crisis hora sit inquirenda.

Quod si exactius adhuc desideras, motum Lunæ diurnum diei proposito debitum quærito, vnde facilimè proportionum regula horam inuenies hunc in modum. Primo loco motum diurnum, Secundo loco 24 horas, Tertio vero distantiam loci Indicatiui à meridie ponas, vt, motus diurnus dat 24 horas, quid distantia? Perfecta regula, quotiens horas & minuta remittit. Hac obseruata cautione interim, q; si distantia sit antemeridiem, quoties dematur (vt si prodeant horæ 3 antemeridiem, iam subtrahantur à 12, & dicatur hora esse 9 antemeridiem) Pomeridianus vero per se relinquitur, quotiens, quicquid creat & à meridie nuncupatur. Quandoquidem vero Luna non æqualem indies motum perăgit necesse est, dies quoq; Crisium inter se variari, nec in eundem semper diem certò incidere, frequentius tamen 7 mo, & 14 secunda Crisis apparet, & ratio est, quod tam crebro illi de morbis præsertim acutis indicent $\square$ & $\circ\!\!\circ$, quorum alter in 7 mo, alter in 14 to die ferè contingunt. Est etiam tertia Crisis, quæ 20 die sepius aut 21 accidit, propter quadram aliam. Diebus itaq; Criticis omnibus habitis (quod de Criticis loquor, idem de aliis quoq; indicatiuis & intercidentibus dictum volo) figuram cœli erige cum planetis & stellis fixis, præsertim insignioribus in Zodiaco vel propè hunc sitis, in eadem collocatis. Hoc facto locum ante omnia Lunæ contuēre, eius accidentia singula memoria excipiens fideli, scz aspectus, passiones, secundum omnium aliorum planetarum motus, vtrum beneuolos, maleuolosq; sustineat. Simile iudicium de stellis fixis fac. Hęc etenim si omnia decentes fuerint sortita locos, Crisim proculdubio bonam naturamq; morbo præualituram portendent. Si impeditiorem Lunam videris, omnia contraria & infausta, naturamq; morbo succubituram iudicabis. Nisi cum indiciis præsentibus morbi materia pugnet, aut aspectuum infortunia in Haitz, id est, similitudinibus suis consistant, id quod salutis exemplum potius esse solet, quanq̄ per accidens, vt si affectus sit flegmaticus, id est, Frigidus & humidus, Luna vero radiatione quadam communicet Marti calido & sicco planetæ, vel econuerso. Aut si in morbo bilioso Luna frigidius & humidius astrum incolat, Planeta enim tunc esto per se obesse soleat egritudini, sua tamen natura aduersatur adeo, vt virtuti naturali contra morbum potius auxilietur. Simile quiddam de prosperioribus stellarum tam fixis quàm errantibus cæteris statuitur. Nam si harum aliqua morbo in crasi, id est, temperatura disconuenit natura sua, crisim retardari videtur, quam tamen ob genuinam bonitatem non omnino tollit.

Quomodo ex figura Crisis cognoscatur salŭbris vel insalŭbris.

Iudicium est par in omnibus 16 figuræ angulis, vno animaduersu, scz quod in criticis angulis pugnæ vehementiores oriri quàm in aliis soleant, propter euidens dissidium signorum, quod ratione qualitatum & sexus in quadris & oppositionibus habent. Mediocre autem in Indicatiuis, & quasi nullum in intercidentibus discrimen reperire est, quare leuissima his posterioribus, naturæ & morbi prouocatio sentitur, nisi forsan accidens aliquod grauioris luctæ causam inferat, quemadmodum si luna planetis vndiq; iniquioribus pressa, locoq; deiecto & infaustiore circumsepta per talem intercidentem esset, indicatiua autem figura Lunam rursus benigniorem per omnia exhiberet, tum enim hæc dies alia fœlicior esse cur non possit? Re ipsa Indicatiui & Intercidentes aspectus dici nequeunt, quia tamē viciniores aspectus quàm alia loca sunt, iccirco cum à Luna permeantur non infrequenter natura insurgere egritudines aduersum, materias earum digerendo coquendoq; consueuit. Non prætermittendū hoc quoq;, scz in die cretico plerumq; egrum mori, Luna cum aliquo planeta maligniori coniuncta vel aspectu infœliciori participante, & maxime consimili in temperamento planeta cum morbo existente. Contrarium porrò si planetis & stellis fixis secundioribus saltem iungatur, fieri. Fit & aliquando Crisis 5 die, Luna $\ast$ occupante, vndecimo quoq; $\triangle$ Lunari existente. Sed his quas iam enumerauimus potissimum rationibus nempe accidentium vsuueniunt. Neq; vero repugnat illud Hypocratis, Quartus index Septimi, vbi quartum & non quintum nominat Hypocrates. Cum etenim ille de crisibus præcepta regulari quadam methodo vellet astrorum imperitioribus non omnino ignoranda tradere, septimum autem & 14 Criticos tanq̄ insigniores exprimere conaretur, per quartos incedere tutum iudicauit, ideo factum sanè vt quartum potius quàm quintum intersereret Criticis vellet, sicut etiam 11 potius quam 10 eadem de causa, quanq̄ trinus tam in 10 quam in 11 incidat, & per consequens etiam crisis. Eodem modo 20 dixisse Hypocratem putaueris & non 21, cum tamen non minus 21 q̄ 20 iuditia eueniant. Porrò Crises mutari solent non modo syderum ratione, vti audiuimus, sed aliarum quoq; rerum quæ medicis numero sex sunt, quæ distichum eiusmodi comprehendit.

Materies, Virtus, Medicus, Symptoma, Minister,
Sydera, tot crises euariare solent.

Causæ variationis Crisium.

¶ Sed quomodo singula fiant non est præsentis instituti docere, vbi præter astronomica nihil promittimus. Ad propositum igitur reuertentes reliqua percurramus. Luna vel in morbi principio, vel in Crisi quacumq; aspectu carens alio simpliciter neq; bonum neq; malum significat, verum in huiusmodi aliquo tempore si cuiq̄ planeta rum conspiciatur naturam eiusdem tam æqui quàm iniqui, sequi solet, infirmo quidlibet ingerens. Quod si morbi principium Lunam obtineat aliquo aspectu participē, nō autē in die Critico post, crisim impediri cōtingit. Egritudinis initio si Luna quatuor angulorū aliquē occupet, tū ascēdēs indiciū certū in significato qualicūq; fuerit cōstituit. Passa

